

Samen Kinderopvang
is een onderdeel van
SAMEN Kinderopvang

Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid 2021

Peutercentrum Oog in Al

Inhoud:

1. Algemeen
 - Waarom dit plan?
 - Richtlijnen RIVM
 - Ouders
 - Continue proces
 - Communicatie en afstemming intern en extern
2. Grote risico's
 - Fysieke veiligheid
 - Sociale Veiligheid
 - Gezondheid
3. Omgaan met kleine risico's
 - Veiligheid
 - Gezondheid
4. Thema's
 - Grensoverschrijdend gedrag
 - Vier-ogenprincipe
 - Achterwachtregeling
 - Kinder-EHBO
5. Coronamaatregelen

1. Algemeen

Dit beleidsplan maakt inzichtelijk hoe wij op peutercentrum Oog in Al werken om de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel- en leefomgeving te bieden.

1.1. **Waarom dit plan?**

Veilig en gezond peuterwerk houdt in:

- a. Kinderen afschermen van grote risico's
- b. Kinderen leren omgaan met kleine risico's
- c. Kinderen uitdagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

Onze missie is jonge kinderen door Voorschoolse Educatie een betere startpositie te geven, zodat zij met zo weinig mogelijk achterstand in de (taal-)ontwikkeling kunnen starten op de basisschool. We leveren een belangrijke bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van peuters. Hen blijven uitdagen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Daar hoort ook bij het leren inschatten van risico's. Want met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's en leren we ze omgaan met kleine risico's. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden
- Het vergroot het zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot de sociale vaardigheden

1.2. **Richtlijnen RIVM**

Binnen het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid drie richtlijnen gemaakt voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang, namelijk:

1. De Hygiënerichtlijn (mei 2016)
2. Richtlijn binnen- en buitenmilieu (mei 2016)
3. Informatie over ziektebeelden (november 2017)

Wij nemen deze richtlijnen als uitgangspunt voor ons beleid veiligheid en gezondheid.

1.3. **Ouders**

Ouders hebben belang bij een veilige en gezonde speelomgeving van hun kinderen. Daarom hebben zij adviesrecht over dit plan Veiligheid en Gezondheid via de oudercommissie of een ouderraadpleging.

1.4. **Continue proces**

Het inschatten van grote risico's op het peutercentrum is een continu proces. Het is een onderwerp van gesprek bij pedagogisch medewerkers en ouders. Daarom staan thema's over veiligheid en gezondheid regelmatig op de agenda van teamvergaderingen, oudercommissies en andere ouderbijeenkomsten. Zo kunnen we zien of genomen maatregelen werken in de praktijk. Bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting van de groepsruimte, passen we het beleid aan. Minimaal eenmaal per drie jaar bekijken we alle maatregelen opnieuw.

1.5. **Communicatie en afstemming intern en extern**

Dit plan is tot stand gekomen vanuit de oude risico-inventarisaties en bestaande huisregels, richtlijnen en voorschriften. Pedagogisch medewerkers en ouders zijn zich vanouds al bewust van de risico's die kinderen lopen op het peutercentrum. Het is niet iets nieuws.

Dit plan Veiligheid en Gezondheid staat op de locatiepagina van de website van Samen Kinderopvang, zodat ook ouders hiervan kennis kunnen nemen. Daarnaast is het een onderdeel van het inwerkplan van nieuwe medewerkers.

2. Grote risico's

Hier beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op peutercentrum kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken.

2.1. Fysieke veiligheid

2.1.1 Vallen van hoogte

- Van aankleedtafel vallen.
Maatregel: De pedagogisch medewerker heeft altijd fysiek contact met het kind op de aankleedtafel.
- Van de trap vallen, er zijn geen trappen aanwezig in het pand behalve in de speelhuizen.
Maatregel: Kinderen vanaf het begin af aan leren hoe ze veilig van het trapje af kunnen komen.
- Vallen van speelhuisje, klimrek, schommel, etc.
Maatregel: rubberen tegels onder toestel. Afspraken maken met de kinderen over het niet duwen wanneer ze op het klimrek spelen.
Gebruik maken van de hal als uitbreiding van de groepsruimte Kabouterbos (Aanvulling van 19 jan 2021)
- Klimhuis in de hal: Kinderen leren hoe ze veilig kunnen klimmen en glijden. Er is altijd 1 pedagogisch medewerker in de hal voor toezicht.
- Deuren naar kantoor en keuken hebben veiligheidsluiting. Kinderen kunnen daar niet naar toe.
- Voordeur is altijd op slot.
- Bovenstaande punten worden opgenomen in het pedagogisch beleidsplan en de huisregels.

2.1.2 Verstikking

- Inslikken van kleine stukjes speelgoed.
Maatregel: Speelgoed wordt regelmatig gecontroleerd of het intact is (en er dus geen kleine stukjes los zitten).
Maatregel 2: Bij het spelen met kleine of scherpe voorwerpen is toezicht aanwezig. Anders liggen deze opgeborgen op een plaats waar de kinderen niet bij kunnen.
- Verstikken in fruit.
Maatregel: We vragen ouders fruit als cherrytomaten en druiven in de lengte door te snijden om verstikking te voorkomen.

2.1.3 Vergiftiging

- Schoonmaakmiddel drinken
Maatregel: Schoonmaakmiddelen staan in de keuken, in een hoog kastje.
- Kinderen eten medicijnen of sigaretten (bijvoorbeeld uit een tas van een pedagogisch medewerker of een ouder).
Maatregel: Tassen van ouders en pedagogisch medewerkers staan ofwel op de kast ofwel in het kantoor dat is afgesloten als er kinderen aanwezig zijn.

2.1.4 Verbranding

- Branden aan verwarming
Maatregel: Alle radiatoren zijn afgeschermd of hangen hoog.
- Brandwonden, verbranding door brand
Maatregel: ontruimingsoefeningen, protocol ontruiming hangt in de gang en zitten in beide groepsmappen.
Maatregel: Lucifers of aanstekers liggen buiten het bereik van kinderen.
- Verbranding door hete vloeistoffen
Maatregel: Koffie en thee worden altijd buiten het bereik van kinderen gezet.

2.1.5 Verdrinking

- Verdrinken in badje buiten

Maatregel: Altijd minimaal één pedagogisch medewerker houdt buiten toezicht op de kinderen. We gebruiken kleine bakken/ emmers met water om mee te spelen.

2.2. Sociale veiligheid

2.2.1 Grensoverschrijdend gedrag

- Door kinderen
Maatregel: Het toepassen van methode Vreedzaam. Kinderen leren emoties te herkennen bij andere kinderen. Stop Hou Op methode: kinderen leren om zelf hun grens aan te geven.
- Door ouders
Maatregel: Aanspreken op gedrag. Protocol Meldcode. (zie hoofdstuk 4)
- Door medewerkers, stagiaires en vrijwilligers.
Maatregel: Aanspreken op gedrag. Vier-ogenprincipe en protocol Meldcode. (zie hoofdstuk 4)

2.2.2 Kindermishandeling

- Door ouders, medewerkers, stagiaires en vrijwilligers
Maatregel: Vier-ogenprincipe en protocol Meldcode. (zie hoofdstuk 4)

2.2.3 Vermissing

- Weglopen uit het gebouw.
Maatregel: Hoge deurkrukken op de buitendeur (of een haakje bij de achterdeur).
- Weglopen van speelplaats
Maatregel: Hekken om speelplaats, altijd houdt minimaal een medewerker toezicht buiten. Tijdens het buitenspelen voor staat er altijd een pedagogisch medewerker bij het grote hek zodra de ouders arriveren.

2.3. Gezondheid

Spelenderwijs volgt de richtlijnen van RIVM op gebied van Binnen- en buitenruimte, Hygiëne en bij ziekte. De grote risico's zijn:

- Gastro enteritis - bijvoorbeeld diarree door onhygiënisch werken bij luier verschonen = kruisbesmetting
- Voedselinfectie of voedselvergiftiging
- Infectie via water (legionella)
- Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard)
- Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS virus)
- Corona. Hierover wordt een apart hoofdstuk toegevoegd.

Maatregelen: Verspreiding van en besmetting met deze gezondheidsrisico's voorkomen we op de volgende manieren:

Verspreiding via de lucht:

- Hoest- nies discipline, (papieren zakdoek gebruiken of niezen in de binnenkant van de elleboog)
- Ventileren en luchten

Verspreiding via de handen:

- Handhygiëne op de juiste momenten en juiste manier
- Persoonlijke hygiëne zoals nagels en sieraden, handschoenen
 - o schone korte nagels
 - o handen wassen na uittrekken van handschoenen

Via voedsel en water:

- Controle van de houdbaarheid
- Hygiëne van handen, keukenspullen en koelkast.
- Buitenbadje: iedere dag van gebruik vullen met schoon water

Via oppervlakken:

- Speelgoed: regelmatig schoonmaken van speelgoed.
- Schoonmaakvloeistoffen: Schoonmaken met water en allesreiniger
- Verschonen van zand in zandbakken (jaarlijks) en zandtafels (regelmatig)
- Aankleedkussen na gebruik reinigen met een wegwerp hygiënisch doekje.

3 Omgaan met kleine risico's

Al jong begrijpen kinderen dat bepaalde dingen wel of niet mogen, maar pas vanaf de leeftijd van gemiddeld twee jaar kun je kinderen echt leren omgaan met diverse kleine risico's, omdat ze dan de context van afspraken in relatie tot het risico leren begrijpen. Vanaf een jaar of twee kun je dus afspraken maken met de kinderen om kleine risico's te voorkomen.

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.

Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

[Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen]

3.1. Veiligheid

Daarom aanvaarden wij op ons peutercentrum de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel.

Er zijn afspraken die gelden tijdens spelsituaties of activiteiten:

- Niet rennen in de groepsruimte.
- De pedagogisch medewerker ziet erop toe dat er niet teveel speelgoed op de grond blijft liggen (en spreekt de kinderen daar op aan als dat nodig is).
- Kinderen mogen met bepaalde voorwerpen (bijvoorbeeld hamertje tik) alleen spelen onder toezicht van een pedagogisch medewerker.
- Veel knutselmateriaal kunnen de kinderen zelf plakken. We gebruiken kleuterscharen dus de scharen mogen de kinderen ook alleen onder toezicht gebruiken (zodra ze klaar zijn zetten we de scharen weer buiten bereik van de kinderen).
- Niet gooien met speelgoed.
- We leren de kinderen hoe ze de speeltoestellen veilig kunnen gebruiken. Tijdens het gebruik zien de pedagogisch medewerkers er ook op toe dat de speeltoestellen veilig gebruikt worden.
- Buiten mogen de kinderen niet fietsen op de rode rubbervlakken rondom de wip en de glijbaan.
- Kinderen wachten op de heuvel als ze op de schommel willen.
- Het zand blijft in de zandbak.
- Als we buiten het terrein gaan is er altijd 1 op 1 begeleiding per kind door de ouders.
- Mochten we zonder ouders buiten het terrein gaan blijven de kinderen aan het wandelkoord lopen.

Er zijn afspraken hoe om te gaan met speelgoed en gereedschap:

- Het speelgoed waar de kinderen zelf bij kunnen in de open kasten mogen ze ook zelf pakken.
- Ander gereedschap bijvoorbeeld scharen of hamertje tik spelen we alleen onder toezicht.
- We gaan zorgvuldig om met het speelgoed.
- Pedagogisch medewerkers controleren regelmatig het speelgoed op oneffenheden of splinters.
- Binnen dragen we pantoffels of sokken met antislipzool.
- Deuren hebben kinderbescherming aan de scharnierzijde.
- Op de groep zijn geen huisdieren aanwezig.

3.2. Gezondheid

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf te laten bijdragen zijn goede afspraken met kinderen noodzakelijk. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

We leren kinderen om mee te helpen de risico's te beperken ten aanzien van gezondheid, door:

- Het wassen van de handen na toiletbezoek.
- Het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten of niezen aan de binnenkant van de elleboog.
- Handen wassen voor het eten.

4 Thema's

4.1. Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en afgesproken wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- We leren de kinderen de methode Vreedzaam. Samen Kinderopvang is een vreedzame organisatie. Alle medewerkers zijn geschoold in de methode vreedzaam. Voor de kinderen betekent dit dat ze zich bewust worden van de impact van hun gedrag op anderen en dat ze leren zelf hun grens aan te geven (Stop, hou op) We leren de kinderen hoe je met elkaar kunt omgaan met respect voor ieders normen en waarden en maken ze mondiger. Thema's uit de methode vreedzaam zijn verweven in het aanbod aan de kinderen en duidelijk aanwezig in de groepsruimte.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt of pest.
- Tijdens teamvergaderingen wordt over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling wordt nageleefd.
- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- We werken met een vier-ogenbeleid.

4.2. Vier-ogenprincipe

Vanuit de wet wordt geëist dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt, en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf of een peuterspeelzaal gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

Vanaf 11 mei 2020 werken we op 1 groep (Kabouterbos) met 1 pedagogisch medewerker op de groep met maximaal 8 kinderen. Op de andere groep (Sprookjesbos) werken 2 pedagogisch medewerkers met maximaal 16 kinderen. Zoals ook op andere locaties, waar we met 1 pedagogisch medewerker werken, wordt het vierogen principe geborgd. Het vier-ogenprincipe houdt in dat er op ieder moment iemand binnen kan lopen waar een pedagogisch medewerker alleen werkt (2 'ogen'). We brengen dit als volgt in de praktijk: In het lokaal van het Kabouterbos komt een deur met een raampje bovenin. Als de deur dicht is (vooral bij de kring en het fruiteten) kan de buurcollega

daardoor naar binnen kijken. Daarnaast kan de buurcollega te allen tijde binnenlopen. Verder is de deur vaak al open. Vanuit de deur met raam van het lokaal Sprookjesbos is er zicht op de speelgang van het Kabouterbos. Dus voor alle momenten geldt dat er een collega bij de pedagogisch medewerker die alleen staat, binnen kan lopen, waar en op welk moment dan ook.

4.3. Achterwachtregeling

Er is een achterwacht nodig indien er één pedagogisch medewerker op de locatie aanwezig is. In deze situatie moet een volwassene op afroep beschikbaar zijn om binnen 15 minuten op de locatie aanwezig te zijn. Deze persoon is tijdens opvangtijden altijd telefonisch bereikbaar.

Op het peutercentrum zijn altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers aanwezig. Daarom is een achterwachtregeling niet nodig.

4.4. Kinder- EHBO

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Bij Samen Kinderopvang zijn alle pedagogisch medewerkers geschoold in een gecertificeerd kinder-EHBO. Ieder jaar gaan al deze medewerkers op en herhalingscursus. Nieuwe medewerkers doen eerst de basisscholing kinder-EHBO.

Omdat alle pedagogisch medewerkers geschoold zijn, garanderen we dat er altijd iemand aanwezig is in het gebouw met kinder-EHBO.

5. Coronamaatregelen

Brengen en halen.

Kinderen worden buiten gebracht. De brengtijd is ruim, een half uur, waardoor het brengen gespreid en veilig kan verlopen. Ouders wordt gevraagd om niet samen met de andere ouder (of andere volwassene) te komen brengen of halen.

Het looppad naar de buitenspeelruimte toe wordt gescheiden in looprichting door het neerzetten van hekjes. Ouders wachten op een aantal punten op ruime afstand van elkaar en komen zo op een veilige manier een voor een aan de beurt om hun kind aan de pedagogisch medewerker over te dragen. Ouders en pedagogisch medewerkers dragen hierbij een mondkapje. De gesprekjes worden kort gehouden.

Het halen gaat op een vergelijkbare manier. Vanuit het buiten spelen komen de ouders een voor een bij het hek om hun kind weer over te nemen van de pedagogisch medewerkers. Ze wachten hierbij op afstand tot ze aan de beurt zijn.

Oudergesprekken.

Er wordt gekeken of een oudergesprek live mogelijk en wenselijk is. Indien mogelijk wordt er zoveel mogelijk telefonisch of via videobellen met de ouders gesproken. Als een live gesprek wenselijk of noodzakelijk is, wordt er gelet op de volgende coronamaatregelen.

Er wordt met een ouder gesproken.

We zitten op ruime afstand van elkaar.

Er worden geen handen geschud.

Er worden in elk geval tijdens de verplaatsingen mondkapjes gedragen.

Op de groep: afstand houden, ventilatie, handen wassen, schoonmaken.

Kinderen en pedagogisch medewerkers wassen bij binnenkomst meteen hun handen met zeep. Er zijn papieren handdoekjes om handen af te drogen. Ook voor het eten en na toiletgebruik of verschonen van luiers wast iedereen de handen. Er worden handschoenen gebruikt bij het verschonen van luiers.

De pedagogisch medewerkers letten tijdens hun werk erop om tenminste 1,5 meter afstand van elkaar te houden. Van de kinderen hoeft geen afstand gehouden te worden. Zij letten erop te niezen of hoesten in de elleboog, afgewend van anderen, en leren de kinderen om dit ook zo te doen. Als kinderen geholpen moeten worden met de neus snuiten, wassen de pedagogisch medewerkers en kinderen wederom hun handen.

Er wordt geregeld een raam opengezet en voor en na de groep wordt er goed gelucht.

Kinderen nemen een eigen bakje met fruit mee, fruit wordt niet gedeeld.
Speelgoed en meubilair, deurkrukken en kraanknoppen worden regelmatig schoongemaakt.

Derden op de groep.

Er zijn niet meer dan 3 volwassenen op de groep. De 3e persoon, zorgconsulent, werkbegeleider, Peuterplusmedewerker of andere externe, gaat met mondkapje op in een hoek van het lokaal zitten of neemt het kind mee naar een andere ruimte.

Feesten, spelinloop en ouderbijeenkomsten.

Zolang er corona heerst in ons land worden er geen groepsactiviteiten met ouders georganiseerd. Dit geldt dus voor zowel de dagelijkse spelinloop als de diverse feesten en ouderbijeenkomsten.

Coronagerelateerde klachten.

Bij klachten die kunnen wijzen op corona laat de medewerker zich testen en komt tot de uitslag bekend is niet op de groep. Voor de kinderen geldt de beslisboom ten aanzien van klachten om te bepalen of het kind al dan niet kan komen.